

ROMÂNIA
Avocatul Poporului
Ombudsman

Str. George Vraca, nr. 8, Sector 1, Bucuresti

Telefon +40-21-312.71.01 Fax +40-21-312.49.21 Internet: <http://www.avpoporului.ro>; e-mail : avp@avp.ro

*Domnului Director General al Administrației Naționale a Penitenciarelor,
comisar șef de penitenciare Marian Dobrică
București, str. Maria Ghiculeasa, nr.47
Sector 2, București*

AVOCATUL POPORULUI
REGISTRATURĂ GENERALĂ
IEȘIRE Nr. 68...../.....3.IAN.2019

RECOMANDAREA

Nr. 1 din 3.IAN. 2019

referitoare la respectarea egalității în drepturi, a dreptului la viață și la integritatea fizică și psihică și a dreptului la ocrotirea sănătății, reglementate de art.16, art.22 și art.34 din Constituția României

Prin Nota nr.19510/26.10.2018, s-a aprobat de către Avocatul Poporului, rezultatul anchetei având ca obiect soluționarea petiției nr. 621/04.09.2018, prin care petiționarul Bereczki Tibor, persoană privată de libertate, sesiza încălcarea drepturilor constituționale garantate de art.16, art.22 și art. 34 din Constituția României, de către Penitenciarul Târgu Mureș.

În sesizarea depusă la Biroul Teritorial Târgu Mureș al instituției Avocatul Poporului, petiționarul arata faptul că este o persoană care execută o pedeapsă privativă de libertate, și reclama transferul „abuziv”, din Penitenciarul Târgu Mureș în Penitenciarul Aiud, fără a fi respectate prevederile Legii nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate, deoarece afecțiunea acestuia -INFECȚIE HIV-SIDA-, permite tratamentul de specialitate în Târgu Mureș, unde are și medicul curant, respectiv acesta are domiciliul, fiind îndreptățit să execute pedeapsa privativă de libertate în acest penitenciar.

Din analiza petiției prin care Bereczki Tibor susține că îi sunt încălcate drepturi și libertăți fundamentale, prin raportarea cazului la prevederile actelor normative aplicabile, în primul rând, la prevederile Legii nr.254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal, cu modificările și completările ulterioare, așa cum sunt reglementate de art.71 -dreptul la asistență medicală, tratament și îngrijiri, art.72 alin. (6) - examen medical, (prin prisma respectării și aplicării dispozițiilor art.43-45 din același act normativ (art.43) „primirea persoanelor condamnate“, (art.44) „perioada de carantină și observare“, (art.45) „transferarea persoanelor condamnate“ ale Hotărârii de Guvern nr.157/2016 pentru aprobarea Regulamentului de aplicare a Legii nr.254/2013, cu modificările și completările ulterioare, ale Ordinului comun a ministrului justiției și ministrului sănătății nr.429/125/2012 privind asigurarea asistenței medicale persoanelor private de libertate aflate în custodia Administrației Naționale a Penitenciarelor, respectiv a Recomandării Comitetului de Miniștri al Statelor Membre Referitoare la Regulile Penitenciare Europene-REC (2006)2 și cele constatate efectiv în cadrul anchetei, respectiv a informațiilor și documentelor puse la dispoziția reprezentanților Biroului Teritorial Târgu Mureș al instituției Avocatul Poporului, rezultă următoarele:

Petiționarul a fost condamnat la o pedeapsă privativă de libertate pentru o perioadă de 5 ani, pentru infracțiunea de tâlhărie calificată, acesta fiind recidivist. A fost depus în Penitenciarul Târgu Mureș la data de 29.08.2018, iar la data de 03.09.2018, a fost transferat la Penitenciarul Aiud pe motiv că Penitenciarul Târgu Mureș fiind o unitate de penitenciar cu regim deschis și semideschis nu poate custodia o persoană privată de libertate care are o condamnare mai mare de 3 ani.

Din cele relatate de medicul șef de penitenciar rezultă că petiționarul fiind recidivist, se cunoștea situația medicală în sensul că acesta este infestat cu virusul HIV-SIDA, confirmat și prin rezultatele reevaluării a stării de sănătate, din data de 30.08.2018, de către Clinica de Boli Infecțioase Târgu Mureș. Tot

din cele arătate de medicul penitenciarului rezultă că procedura pentru persoanele care suferă de boala mai sus menționată (HIV-SIDA) este aceea de a fi transferate la Penitenciarul Spital Jilava pentru a urma tratamentul medical. De asemenea, petiționarul suferă de tulburări de personalitate și este limitat psihic, așa cum rezultă din fișa medicală electronică care ne-a fost pusă la dispoziție de către unitatea de penitenciar. Totodată, s-a comunicat comisiei de anchetă faptul că petiționarul a refuzat, atât tratamentul medical, cât și transferul la Penitenciarul Spital Jilava, dar acest refuz s-a făcut doar verbal, motiv pentru care nu există vreun document în scris în acest sens, aspect care rezultă de altfel și din conținutul fișei medicale electronice.

Conducerea Penitenciarului Târgu Mureș a susținut faptul că având în vedere cele de mai sus, petiționarul a fost transferat la data de 03.09.2018 pentru executarea pedepsei privative de libertate la Penitenciarul Aiud, în baza prevederilor Deciziei ANP nr.704/2016 - profilarea locurilor de deținere din subordinea Administrației Naționale a Penitenciarelor.

Cu ocazia desfășurării anchetei medicul șef de penitenciar declara că ulterior sosirii petiționarului la Penitenciarul Aiud, acesta a fost dus la Penitenciarul Spital Jilava, dar în urma refuzului tratamentului medical a fost readus la Penitenciarul Aiud.

În urma efectuării anchetei s-a constatat că, unitatea de penitenciar nu a respectat prevederile art. 56 din Ordinului comun al ministrului justiției și ministrului sănătății nr.429/125/2012, în sensul că petiționarul a fost transferat la Penitenciarul Aiud, după 4 zile de la depunerea în Penitenciarul Târgu Mureș, deși acesta se afla în perioada de observare-carantină. De asemenea, s-a constatat că deși în baza prevederilor art. 9 lit. h) din ordinul mai sus menționat, personalul cabinetului medical a recomandat internarea petiționarului într-o unitate spitalicească din cadrul Administrației Naționale a Penitenciarelor, totuși nu s-a respectat prevederile art.147 alin.(1) din același ordin, în sensul că „*Persoanele private de libertate cu vârsta de peste 18 ani au dreptul să refuze o intervenție medicală, asumându-și în scris răspunderea pentru decizia lor...*“, având în vedere că în fișa medicală electronică a

petiționarului apare indicat atât refuzul tratamentului medical, cât și transferul la Penitenciarul Spital Jilava. Din declarațiile medicului șef de penitenciar, care au fost menționate în procesul verbal încheiat cu ocazia efectuării anchetei, rezultă că, așa cum am arătat mai sus, acest refuz s-a făcut doar verbal, fără să existe vreun document scris în acest sens.

Totodată, se poate observa că deși boala de care suferă petiționarul a fost cunoscută și mai mult, a fost confirmată în urma reevaluării de către Clinica de Boli Infecțioase Târgu Mureș, totuși petiționarul a fost transferat la o altă unitate de penitenciar, încălcându-se astfel prevederile art.55 din Ordinul comun al ministrului justiției și ministrului sănătății nr.429/125/2012. Dacă medicul din Penitenciarul Târgu Mureș considera că internarea într-un penitenciar spital a petiționarului era absolut necesar, pentru sănătatea persoanei private de libertate, avea posibilitatea de a solicita acest lucru în conformitate cu prevederile art. 44 alin.(4) din Ordinul comun al ministrului justiției și ministrului sănătății nr.429/C/2012. De asemenea, acest aspect este prevăzut și de prevederile art.46.1 din Recomandarea Comitetului de Miniștri ai Statelor Membre, Referitoare la Regulile Penitenciare Europene REC (2006)2.

Din conținutul Notei privind rezultatele efectuării anchetei, de către reprezentanții Biroului Teritorial Târgu Mureș al instituției Avocatul Poporului, a documentelor puse la dispoziție cu această ocazie, a celorlalte informații obținute și evidențiate în procesul verbal încheiat, cu raportare la prevederile actelor normative enunțate, rezultă că Penitenciarul Târgu Mureș nu a respectat prevederile și dispozițiile legale precizate.

În acest context, în temeiul dispozițiilor art.59 din Constituția României și ale art.15 lit.f) art.24 și art.26 din Legea nr.35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată;

Pentru realizarea scopului constituțional și legal al Avocatul Poporului și anume, apărarea drepturilor și libertăților persoanelor fizice în raporturile acestora cu autoritățile publice, Avocatul Poporului emite următoarea:

RECOMANDARE

pentru Administrația Națională a Penitenciarelor, prin director general - comisar șef de penitenciare Marian Dobrică, care să vizeze următoarele:

1. Îmbunătățirea cadrului de reglementare și sprijinirea mecanismelor interinstituționale între Administrația Națională a Penitenciarelor /Ministerul Justiției și Ministerul Sănătății pentru alocare de resurse umane și financiare și instituirea unui mecanism distinct la nivel ANP (pentru toate persoanele care execută o pedeapsă privativă de libertate) pentru o abordare integrativă, respectiv de monitorizare și raportare și nu în ultimul rând, pentru asigurarea transparenței problematicii HIV-SIDA.

2. Pentru menținerea profilului de țară cu incidență redusă a HIV - SIDA, așa cum țara noastră și-a asumat prin documente distincte la nivel național cât și prin angajamente internaționale, la nivel de politici publice, să fie concretizat și asigurat accesul la serviciile de prevenire secundară de monitorizare clinic biologică atât pentru persoanele care execută o pedeapsă privativă de libertate cât și pentru personalul unităților de penitenciar și a personalului din sistemul medical implicat, pentru reducerea riscului de infectare/biologic.

Administrația Națională a Penitenciarelor va informa Avocatul Poporului, cât și Biroul Teritorial Tîrgu Mureș al instituției Avocatul Poporului cu privire la însușirea recomandării și a măsurilor dispuse, în termen de 30 de zile de la comunicarea acesteia.

Avocatul Poporului

Victor Ciorbea